

مذکر و مؤنث :

اسم بر دو نوع مذکر و مؤنث می باشد هر کدام به **حقیقی** و **مجازی** تقسیم می شود.

حقیقی : اسمی که دلالت بر مذکر یا مؤنث از انسان و حیوانات می کند؛ مانند : **رَجَب** و **جَمَل**؛ **مجازی** : اسمی است که به نحو اعتبار و مجاز دلالت بر مذکر و مؤنث بودن می کند؛ مانند : **قَلَم** و **جِدَار**.

مذکر به دو مورد خاص تقسیم می شود :

۱. امکان تأنیث آن وجود دارد
۲. امکان تأنیث آن وجود ندارد که خود بر سه قسم است :

الف) اصلاً مؤنث ندارد؛ مانند : **کتاب**.

ب) مؤنث آن لفظ خاصی دارد؛ مانند : **أب**، **إِبْن**، **أخ**.

ج) کلمه ای است که به صورت یکسان برای مذکر و مؤنث استعمال می شود که بر سه قسم است :

۱. مصدر مذکر؛ مانند : **زَيْدٌ عَدَلٌ** و **هَيْدٌ عَدَلٌ**.
۲. اکثر اوزان مبالغه؛ مانند : **رَجُلٌ مَنطِيقٌ** و **إِمْرَأَةٌ مَنطِيقٌ**.
۳. وزن **فَعُول** به معنای فاعل؛ مانند : **رَجُلٌ صَبُورٌ** و **إِمْرَأَةٌ صَبُورٌ** و وزن **فَعِيل** به معنای مفعول؛ مانند : **رَجُلٌ جَرِيحٌ** و **إِمْرَأَةٌ جَرِيحٌ**.